

AKCE TÝDNE

Loutkářská Chrudim

Už více než půl století se vždy na začátku prázdnin koná v Chrudimi velká přehlídka loutkových divadel. Letošní 52. ročník sice začal už minulý víkend, ale do konce týdne můžete ještě stihnout řadu zajímavých představení.

čtvrtek 3. července

- Divadlo Karla Pippicha
R. Jeffers, Jana Mandlová – Pastýřka, loutkové představení pro dospělé diváky, v 17 a 20 hodin.
- Malá scéna Divadla Karla Pippicha
Jan Werich – Dary nedary, pro diváky od 6 let, v 10 hodin.
- Jiří Jelínek – Okolostola, pro dospělé diváky, ve 14 a 16 hodin.
- Divadlo MED
Jiří Polehňa – Na stropě, pro diváky od 16 let, v 10 hodin.
- Oskar Batěk, Zdeněk Říha – Jak se Petruška ženil, pro diváky od 9 let, ve 14 a 18 hodin.
- Doplnkový program: koncert Petra Muka v 19 hodin na letní scéně u Divadla Karla Pippicha. Noční prohlídka Muzea loutkářských kultur ve 23 hodin.

pátek 4. července

- Divadlo Karla Pippicha
Ivana Faitlová – Kouzelný mlejn, pro diváky od 15 let, v 17 a 20 hodin.
- Malá scéna Divadla Karla Pippicha
Jiří Jaroš – Kašpárek staví domek, pro diváky od 5 let, v 10 hodin.
- Saki – Sredni Vaštar
Ernst Jandl – Vesel u vesel den co den

- pro diváky od 16 let, ve 14 a 16 hodin
- Divadlo MED
Oskar Batěk, Zdeněk Říha – Jak se Petruška ženil, pro diváky od 9 let, v 10 hodin.
- Rudyard Kipling, Mirka Venclová – Proč mají sloni chobot, pro diváky od 5 let
- Jan Schmit, Jana Dvořáčková – Kašpárek na skalním hradě, pro diváky od 5 let ve 14 a 18 hodin
- Doplnkový program: koncert Beatles Revival v 19 hodin na letní scéně u Divadla Karla Pippicha.

sobota 5. července

- Divadlo MED
Rudyard Kipling, Mirka Venclová – Proč mají sloni chobot, pro diváky od 5 let
- Jan Schmit, Jana Dvořáčková – Kašpárek na skalním hradě, pro diváky od 5 let v 10 hodin
- Letní scéna u divadla Karla Pippicha
13 – 13.30 hodin
Staročeská komedie – Divadlo z pudy
- O červené Karkulce – Malé divadlo Praha
- O Budulínkovi – Divadýlko Mrak Havlíčkův Brod
- a další vystoupení z tvorby seminářů festivalu

KAM S DĚTI

Loutkářské muzeum

O největší atrakci pro děti nemá cenu v Chrudimi diskutovat. Vždyť nikde jinde není možné vidět tolik pohádkových postav pohromadě, jako ve zdejším loutkářském muzeu v Mydlářově domě.

Ve třech poschodích historického domu jsou stovky loutek, které připomínají jak všechny slavné české pohádky, tak loutkové divadla z celého světa. Zajímavé jsou například rekvizity stínoherního divadla Indonésie, ukázky vietnamského vodního loutkoherectví, lidové marionety s oboustrannou řezbou obličejů nebo cejlonské folklorní masky a tyčové figury, čínské prstové i stínoherní loutky a herecké masky japonského divadla No. Kdo po příkrých schodech vystoupá až do třetího patra, může si prohlédnout takzvané Luminiscenční divadlo, které je českým divadelním patentem. Vy-

myslel ho na konci 50. let minulého století architekt František Tvrdek, který loutky a kulisy namalované luminiscenčními barvami navštívil ultrafialovým světlem. Muzeum je otevřené každý den od 9 do 18 hodin, pouze přes poledne si personál vybírá hodinou přestávku na oběd. Vstupné je vskutku lidové: dospělí zaplatí 20 korun, děti polovinu.

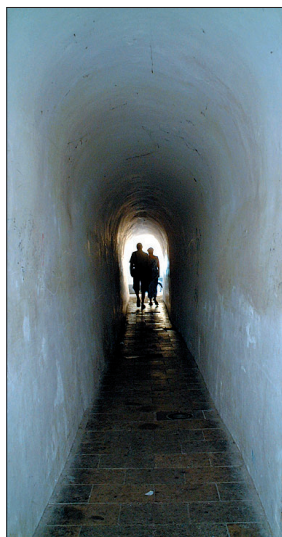

FOTO: JINDŘICH HLAVÁČEK

Jediná vzpomínka na hrad – sedmadvacet metrů dlouhá úzká chodba skrz opevnění, zvaná Tmavá fortna.

→ S tím jelenem se to má tak: Dům nedaleko Myší díry původně patřil vášnivému lovcovi rytíři z Hyršova. Jeho záliba se mu však stala osudnou, na jednom z honů ho ušlapalo jelení stádo. Vdova se rozhodla uctít památku zesnulého manžela tím, že na dům nechala zhotovit jelení hlavu. Jenže po měsíci se říká, že za výzdobou byl ještě jeden, poněkud žinantní důvod. Jelení hlava s paroží prý oznamovala, že mladá paní Dorota byla muži co čtvrt roku s někým nevěrná.

Na radu jistého mladého malíře (není to trochu podezřelý?) tak vdova dodala domovnímu znamení mravnosti tím, že na zeď domu nechala vymalovat dva nápisy: „Nesuď, nebudeš souzen“ a „Ty mě soudíš, jinej tebe, jen dej pozor sám na sebe“. Jenže sousedé si je vyložili jinak, mravům vdovy se dál vysmívali, a ta se raději odstěhovala z města pryč až do Kutné Hory.

Tím ale historie jeleního domu nekončí.

Dům koupil jirchář Berkus, po jehož smrti vznikl mezi dvěma syny krutý spor o dědictví. Rozhádáným bratřům se musel zemřelý otec několikrát zjevit, než se oba usmířili. Na znamení smíru pak k jelení hlavě přimalovali na každý roh stavení po jednom jelením těle.

Nápisy od vdovy už dnes na fasádě nenajdete, jelení těla ano.

Poprava jako dobrá reklama

V místech, kde na Resselovo náměstí ústí Břetislavova ulice, stojí třípatrový Mydlářovský dům, ve kterém je nyní loutkářské muzeum. V šestnáctém století ho nechal postavit výrobce svíček a mýdel Matěj Mydlář.

Pozor, nezaměňovat s katem Janem Mydlářem! Traduje se sice, že slavný pražský kat, který v roce 1621 stál na Staroměstském náměstí hlavy 27 českých pánů, pochází z Chrudimi, ale historické důkazy o tom chybějí.

Za zmínku však stojí, jak Jan Mydlář dokázal svou legendární popravu marketinkově využít. Tak velká poprava totiž neměla ve své době v Evropě obdoby a Mydlář se rázem stal známou osobou, dle dnešních měřítek celebritou. Na tržnicích se začaly po popravě prodávat nejrůznější „zaručeně pravé“ meče s vyrytými jmény popravených nebo s Mydlářovým monogramem.

Z kata se stal záhy zámožný člověk a v Praze si koupil v místech, kde se říká Na bojišti (kde později vznikla neméně slavná hospoda U kalicha), dům. V něm vychoval syny, kteří jeho řemeslo podědili.

Zázračný obraz, krvavá znamení a lodní šroub

Nejvýraznější dominantou Chrudimi, viditelnou na kilometry daleko, je chrám Nanebevzetí Panny Marie na Ressel-